

Δὲν είναι δ τόπος έδη καὶ γε, ωρα γιὰ νὰ σκεδιάσσει τὸ Ἀδερφάτο τὸ πρέγραφιτα ποὺ θάκο-λουθήσει. Οὔτε είναι αὐτὸ δυνατὸ ἀπὸ τὰ πρὸν νὰ γίνει. Τὸ λίγα ἀκόμα λόγια ποὺ ἀκολουθοῦν, είναι μόνο κάποιοι γενικοὶ δροὶ, οὐσιαστικοὶ ζημωἱ, ποὺ θὰ ρυθμίζουν τὴν ἐνέργεια του, καὶ ποὺ τώρα θαρρεῖ πλέο είναι ἀνάγκη νὰ μποῦν έδη, γιὰ νὰ ποσάσουν τὴν σκέψη του καὶ νὰ ποσάφανερθοῦν τὴν φυχή του.

Γιὰ τὴν Δημοτική, τὴν Ἐθνική γλώσσα θὰ δουλέψει τὸ Ἀδερφάτο. Μὰ τὸ Ἀδερφάτο δὲν είναι ἀκαδημία—σύμμερα. Θὰ εἴταν τὸν μὲν μέρα νὰ βγάλει καὶ τὸ Λεξικὸ τῆς Δημοτικῆς. Μὰ τώρα έχει ἄλλα νὰ κάνει. Δὲν είναι: ή δουλειά του νὰ κανονίζει τὴν γλώσσα. Ποιητὲς καὶ πεζογράφοι μ' αἰστημα λεπτὲς καὶ δύναμη γλωσσοπλαστικὴ δπως ὁ Πύχαρης, ὁ Πάλλης, ὁ Παλαμᾶς, ὁ Βλαστός, ὁ Ἐφταλιώτης μελετοῦν, πλούτες ουν καὶ μορφώνουν τὴν γλώσσα. Επιστήμονες σὸν τὸν Πύχαρη έρευνοῦν τοὺς νόμους καὶ τὴν μορφολογία της.

Κάτω ἀπὸ τὴν σημερινή γλωσσική ἀκαταστασία, σύνολο ἑθικέρο κάποιας γενικώτερης ἀκαταστασίας του τόπου μας, ἔνα δυνατό, ἀκαταμάχητο φέμια σπρώχνει τὴν γλώσσα στὰ γλυκούσμενα ἀκρογιάλια τῆς Δημοτικῆς. Τὴν γλωσσική αὐτὴν συνείδηση νὰ δυναμίζει θέλει τώρα τὸ Ἀδερφάτο. Καθὸς έχει βαθὺ τὴν ἀγάπην τῆς Ἱδέας, τὴν πίστην, καὶ τὴν ἐπιπλέα, βγαίνει μὲ θέρρος καὶ μὲ εἰλικρίνεια. Είναι: κάποιες λέξεις καὶ κάποιες ἀρχές—πολιτική—διπλωματία—ἢ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα, ποὺ έχουν ἀλιθεῖα στὸν κόσμο κάνει τὴν τύχη τους. Ἀλλάζοντας λίγο τὴν φράση, τοῦ Γκαΐτε θάλεγε κανεὶς «ὅπου τὸ θάρρος λείπει, ἔρχεται συγχά τη σπλιλοματία». Ἔτοιμες στὴν ώρα νὰ σκεπάσουν κάθε τῆς φυχῆς μας ἀπολύτᾳ, ή νὰ κρύψουν τὴν εἰλικρίνεια ποὺ δὲν ὑπάρχει. Τὸ Ἀδερφάτο νὰ τὶς σεβήσει ἀπὸ τὴν ξωγή, δὲν έχει τὴν κακία. Ἐπειτα μπορεῖ ἀλλοῦ νὰ είναι χρήσιμες, ἀγιες καὶ καλές. Τὸ λάθος είναι μόνο νὰ νομίζουμε ὅτι κάποιοι τρόποι ταιριάζουνε παντοῦ.

Τὸ Ἀδερφάτο δὲ θὰ ζητήσει νὰ τὰ έχει: καλὰ μὲ τὴν κάθε γνώμη, νὰ χαιδέψει πρόληψες, νὰ συδικαστεῖ μὲ ἀδυναμίες συνήθειας—γιὰ τὸ σκοπό του. Θὰ είναι στὴ γνώμη του σκληρό. Στὶς σφαλερες τὶς ἀψήλες δπου τὸ ζήτημα είναι: γιὰ τὴν Ἀλγίθεια, μόνη πρέπει νάκουγεται τῆς Ἀλγίθειας ή Γλώσσα.

* Αθήνα, 15 τοῦ Γεννάρη 1911.

ΟΙ ΙΔΡΥΤΕΣ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΑΡΙΟ

(* Απὸ τὸ Λεύκωμα τῆς Μυριέλλας—Μαιρίτας)

* Αφιερώνεται τοῦ Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Τὰ πάντα κρέα καὶ μαῖνο καὶ διαιρένει·
γέρο χριμώνα, σέρνεσαι καὶ κλαῖ.
Μὰ νά! βοιβή τραγούδια οἱ μενεξέδες,
ἀνθοῦντε γιαλιγές οἱ μυγδαλιές.

Γοργόνεριδο ή ξωῇ σας, μενεξέδες·
ή ανοϊ σας ἀθάνατο νερό.
Μυγδαλιές, θὰ σᾶς κάψῃ τάχριοκαίρι·
τὸ γέλιο σας δροσάτο, εὐγενικό.

Παφηγοφείστε τὸν δυστυχισμένονς,
μπάλσαμο ἔλατε στὶς λαβιματιές,
βιωβά, βαθιὰ τραγούδια, ὡ μενεξέδες,
νικούλες γιαλιγές, ὥ μυγδαλιές.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

— Η καταρέσσουσα —

Χιονιά κατάψυχρη ποὺ σὲν ἀφίνει
λουλούδια μέσα μας χλωρὸ νὰ μείνει.

Γ. ΜΑΡΚΟΡΑΣ.

* Η Μαρία—Λεωνή, σκυμμένη στὸ ἀσπρὸ ξύλινο τραπεζάκι: τὴν καμερίτιας της, στὸ σπιτάκι του πατέρα της τοῦ μπάρμπα Μάρκου, τοῦ μπαζεέάνη, ἔνας τὴν διέφτυση ἀπάνω σ' ἓνα εἰκονογραφημένο ταγιώδρομον δελτάριο, τὴ στιγμὴ ποὺ μπήκε ὁ Ἀντρέας * Η Μαρία—Λεωνή στέγνωσε ἀμέσως τὸ μελάνι μὲ τὸ στουπόχαρτο, γύρισε τὸ δελτάριο ἀπὲ τὴν ἄλλη μερίδα, τὴ μερίδα τῆς εἰκόνας, σηκωθήκε, τοῦδωσε τοῦ παιδιοῦ ποὺ κάθε μέρα, τὴν ἵδια ώρα, πήγανε ἀπὸ τὸ ξοχικό τὰ γράμματα στὴν Ησάτα τῆς χώρας, κ' ἐφτὺς ἔφυγε τὸ παιδί ποὺ πρόσμενε μένο νὰ τελειώσῃ πρῶτα ή Μαρία—Λεωνή.

* Ετοί λοιπὸν ὁ Ἀντρέας δὲν μπόρεσε νὰ διῃ τὶς νομια ἔγραψε τὸ δελτάριο. Τὸ πλὸ περίεργο καὶ τὸ πλὸ τραγικὸ είναι, ποὺ δὲν μπορεῖσε νὰ βωτήσῃ τὴ Μαρία—Λεωνή! Λοιπόν, δση, δρεξη, δση ψυχικὴ ἀνάγκη κι δι είχε ὁ Ἀντρέας νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθεια, τοῦ στάθηκε ἀδύνατο, τοῦ είτανε πές ἀπαγρεμένο, λέξη νὰ ξεστομίσῃ. * Εδρίσε τὴν Μαρία—Λεωνής μιὰ ματιά, ποὺ δὲν ἔδειχνε οὔτε θυμὸ εὔτε κάνε περιέργεια, μιὰ ματιά ημερη, ἀδιάφορη, μιὰ καὶ φιλική, ἔκαμε δυὸ τρία βήματα πρὸς τὴν πόρτα, βγῆκε δέω, κι ἔμα βρέθηκε πιὸ παράμερα λιγάνι, μουρ-